



A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

2021. január 22.

A magyar kultúra napjára

1989 óta január 22-én ünnepeljük a magyar kultúra napját, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban e napon fejezte be a Himnusz megírását. Kölcsey 1823 januárjában alkotta meg hazafias költészetének legnagyobb remekét.

A költemény először 1829-ben Kisfaludy Károly Aurorájában jelent meg, a kéziraton még szereplő „a Magyar nép zivataros századaiból” alcím nélkül.

Megzenésítésére 1844-ben írtak ki pályázatot, amelyet Erkel Ferenc, a Nemzeti Színház karmestere nyert meg.

Az ünnep alkalmából a magyarság idehaza, a határokon túl és szerte a világban megemlékezik a magyar kulturális értékekről.

A járványhelyzet miatt ebben az évben néhány ismert vers és kép felidézésével emlékezünk a magyar kultúra napjáról.

Szabó T. Anna: Szolgálni kell

Szolgálni kell. Embert, hazát.
Soha nem urat, rendszert, elvet.
A tényeket menteni át,
búvárolni a mentett nyelvet.

Ereje: könyvek néma hangja.
Szűk szobából tág égre látott,
és lassan, szót a szóra rakva,
felépített egy tág világot.

Gyermek voltam, ámulva néztem,
az ajtajában csendben álltam,
sóvárogtam és kicsit féltem,
még nem értettem, de csodáltam.

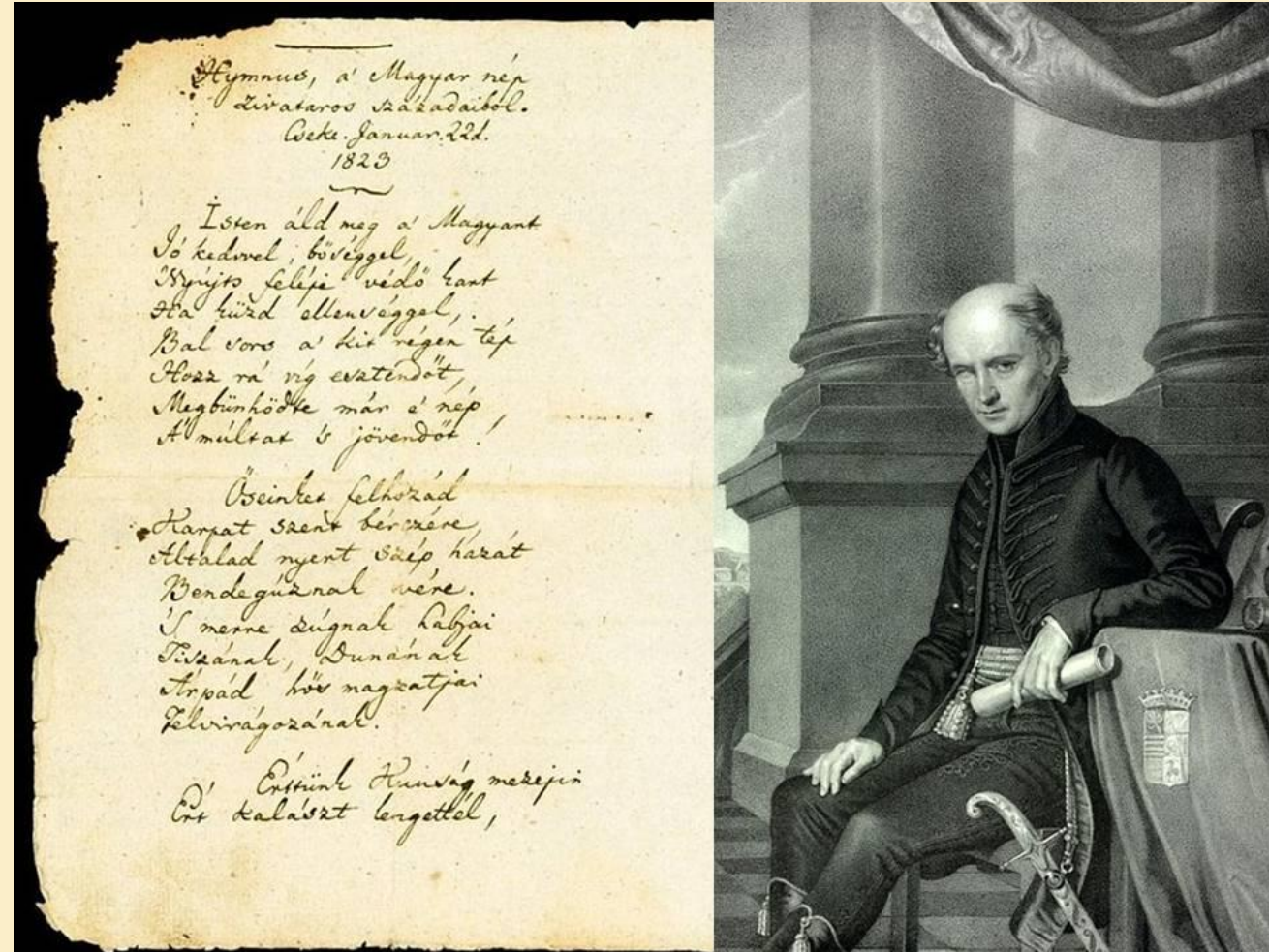
Öreg királynak láttam mindig,
robusztus, puritán királynak.
Most látom csak, hogy vállán mit vitt,
s hogy ez az édes teher fájhat.

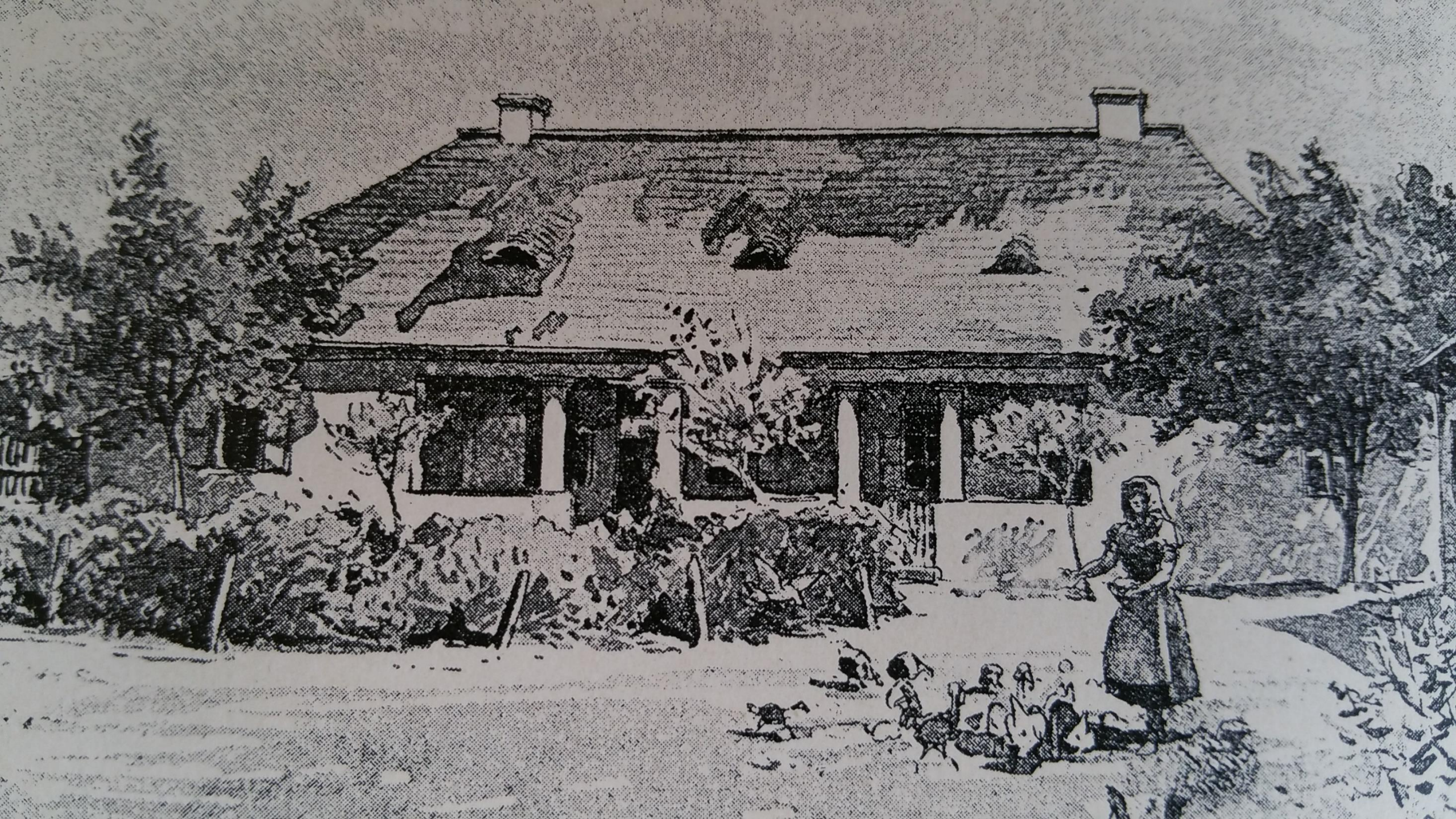
Ahogy Szent Kristóf hordja Krisztust.
Terhe és terve sosem könnyebb.
Ki viheti át mind, amit tud?
Az Igét hordta, nem a könyvet.

Rásúlyosult a vállalása,
de vitte, vitte, egyre vitte,
és nem azért, hogy bárki lássa,
hanem mert bátor volt a hitre.

Bátor, ki benti hangra hallgat,
és ezt szolgálja húsa, csontja:
aki erőt kér, nem hatalmat,
a mélységből is újramondja.

Kölcsey és a Himnusz kézírata





A szülőház napjainkban és az emlékház



Juhász Gyula: A Hymnus

E bús imádságot dalolta ajkam,
Mikor nem is tudtam még, mit dalol,
Csak éreztem, hogy orgonás szavakban,
Ezer év búja bűg a hant alól.

A Végeken, hol mély magányban éltem
S Rodostó gyásza szállt lelkem felett,
A néma dacban, büszke szenvedésben
Fajtám keserve, megértettelek!

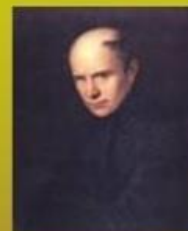
E dalt dúdoltam ott fáradt ajakkal,
Az éghez oly közel járt e magyar dal,
Kárpátok ormán ültem egyedül

És gondolkoztam Kölcsey felül,
Ki félszemével a jövőbe látott,
Szent táltosunk, teljék be látomásod!

Kölcsey életéről

Kölcsey Ferenc (1790-1838)

- Sződemeteren született középnemesi családból
- szüleit korán elveszti, fél szemére megvakult
- Debrecenben, majd Pesten jogot tanul
- Kazinczy bátorítja, ő pedig a Feleletet írja védelmére
- Szatmár megye országgyűlési képviselője
- 1838-ban megfázott, meghalt



Reményik Sándor: Öröktűz

- Egy lángot adok, ápold, add tovább;
- Csillaggal álmodik az éjszaka,
- És lidércfénnel álmodik a lép
- És öröktűzzel álmodik a szívem.
- Egy lángot adok, ápold, add tovább,
- És gondozd híven.
- Egy lángot adok, - én is kaptam azt
- Messziről, mint egy mennyei vigaszt,
- Egy lángot, amely forraszt s összefűz,
- Én jártam Vesta ledőlt templomában,
- Az örök-égő lángot ott találtam,
- S a lelkem lett a fehér Vesta-szűz.
- Földindulás volt, megindult a hegy,
- És eltemette a kis templomot,
- De a lángot nem bírta eltemetni,
- Én égve leltem ott;
- És hozzá imádkoztam s benne hittem
- S mint a lovag a Szent Sírról a gyertyát.
- Én égve hazavittem.
- Azóta szívem mélyén ég, ragyog
- A viharfújta, széllengette láng,
- És el nem oltják semmi viharok.
- Egy lángot adok, ápold, add tovább;
- Csillaggal álmodik az éjszaka,
- És lidércfénnel álmodik a lép,
- És öröktűzzel álmodik a szívem.
- Egy lángot adok, ápold, add tovább
- És gondozd híven...
- 1920 január